

Sygn. akt IV U 1332/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 września 2016r. w S.

odwołania U. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 30 października 2015r. Nr (...)

w sprawie U. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty rodzinnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo U. K. do renty rodzinnej w okresie od 01 października 2015r. do 30 września 2016r.

Sygn. akt IV U 1332/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 października 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 w zw. z art. 68 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił U. K. od 1 października 2015r. prawa do renty rodzinnej przyznanej w drodze wyjątku przez prezesa ZUS. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia organ rentowy podał, iż ubezpieczona w dniu 20 kwietnia 2015r. zrezygnowała z uczęszczania na zajęcia dydaktyczne w Policealnej szkole Centrum (...) w P. i tym samym przerwała naukę. Z kolei renta rodzinna przyznana w drodze wyjątku przez Prezesa ZUS przysługuje pod warunkiem kontynuowania nauki bez jej przerwania. W konsekwencji, ubezpieczona chcąc uzyskać ponowne ustalenie prawa do renty rodzinnej w drodze wyjątku powinna złożyć stosowny wniosek do Prezesa ZUS.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła U. K.. W jego uzasadnieniu wskazała, że nie zrezygnowała z uczestnictwa w zajęciach. W okresie od 1 maja 2015r. do 31 sierpnia 2015r. pozostawała słuchaczem Policealnej Szkoły Centrum (...) w P.. Ze względów osobistych nie mogła natomiast uczestniczyć w dwóch ostatnich zjazdach. Podniosła, że uczestniczyła regularnie w poprzednich zajęciach. Z listy uczniów została skreślona z dniem 31 sierpnia 2015r. (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona U. K., urodzona w dniu (...), od 1 listopada 1999r. uprawniona była do renty rodzinnej po matce, D. K.. Prawo to zostało przyznane jej oraz pięciorgu jej rodzeństwa, tj. S., I., P., E. oraz M. K. przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w drodze wyjątku (decyzja z 15 listopada 1999r. o przyznaniu renty rodzinnej w drodze wyjątku k.1-2 akt rentowych).

W roku szkolnym 2014/2015 ubezpieczona kontynuowała naukę w Policealnej Szkole Centrum (...) w P. na kierunku technik BHP. Naukę na tym kierunku ukończyła w styczniu 2015r. (zaświadczenie Policealnej Szkoły Centrum (...) w P. k.472 akt rentowych).

Od 21 lutego 2015r. ubezpieczona rozpoczęła naukę w Policealnej Szkole Centrum (...) w P. na kierunku technik rachunkowości. Nauka na tym kierunku przewidziana została na 2 lata tj. 4 semestry, a przewidywany czas jej ukończenia określono na 2017r. (zaświadczenie Policealnej Szkoły Centrum (...) w P. k.475 akt rentowych).

W związku z kontynuowaniem nauki, w dniu 24 marca 2015r. ubezpieczona złożyła do organu rentowego wnioski o dalszą wypłatę renty rodzinnej (wniosek k. 474 akt rentowych). Wniosek ten został rozpatrzony pozytywnie i decyzją z dnia 30 marca 2015r. organ rentowy wznowił, na okres od 1 marca 2015r. do 31 sierpnia 2015r., wypłatę ubezpieczonej renty rodzinnej. W tym czasie do renty rodzinnej po matce D. K. obok ubezpieczonej uprawnieni byli również K. i E. K. (decyzje z dnia 30 marca 2015r. o podjęciu wypłaty renty rodzinnej k. 476-478 akt rentowych).

W dniu 19 kwietnia 2015r. ubezpieczona po raz ostatni uczestniczyła w zajęciach na kierunku technik rachunkowości w Policealnej Szkole Centrum (...) w P.. Stosownie do regulacji § 8 ust. 7 i ust. 12 statutu tej placówki, podstawową formą pracy szkoły są zajęcia prowadzone w formie konsultacji, które odbywają się co dwa tygodnie przez dwa dni w ustalone soboty i niedziele. Uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych należy do obowiązku słuchacza w myśl § 8 ust. 1 pkt 7 tego statutu. Potwierdzenie zaś obecności na tych zajęciach, jak wskazano w § 8 ust. 1 pkt 8, słuchacz potwierdza własnoręcznym podpisem na przygotowanych w tym celu listach obecności. Nieobecności na zajęciach dydaktycznych po wyżej wymienionej dacie nie zostały przez ubezpieczoną usprawiedliwione. Zgodnie z § 9 ust. 12, ust. 21 i ust. 22 tego aktu prawnego, warunkiem otrzymania promocji na semestr programowo wyższy, jest otrzymanie pozytywnych ocen klasyfikacyjnych, zaś do egzaminu semestralnego dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne przewidziane w danym semestrze w wymiarze co najmniej połowy czasu przeznaczanego na każde z tych zajęć. Nieotrzymanie promocji na semestr programowo wyższy skutkuje skreśleniem z listy słuchaczy, o czym mowa w § 9 ust. 22 tego statutu. Wobec powyższego, na podstawie decyzji z dnia 2 września 2015r. wydanej przez Dyrektora Policealnej Szkoły Centrum (...) w P., ubezpieczona została skreślona z listy słuchaczy tej szkoły z powodu braku promocji na semestr wyższy (zaświadczenie Policealnej Szkoły Centrum (...) w P. oraz decyzja Dyrektora tej szkoły k.12-13 akt sprawy, statut Policealnej Szkoły Centrum (...) w P. k.14-21 akt sprawy).

Decyzją z dnia 3 września 2015r. organ rentowy od dnia 1 września 2015r. wstrzymał wypłatę ubezpieczonej renty rodzinnej z uwagi na brak informacji o kontynuowaniu przez wymienioną nauki (decyzja z 3 września 2015r. o wstrzymaniu wypłaty renty rodzinnej k.485 akt rentowych).

Od 1 października 2015r. ubezpieczona rozpoczęła studia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy w Wyższej Inżynierskiej Szkole (...) i Organizacji Pracy w R. i w dniu 20 października 2015r. wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę renty rodzinnej w związku z podjęciem dalszej nauki (wniosek z 20 października 2015r. i zaświadczenie z 17 października 2015r. k.490-491 akt rentowych).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku zaskarżoną decyzją z 30 października 2015r. organ rentowy odmówił U. K. od 1 października 2015r. prawa do renty rodzinnej przyznanej w drodze wyjątku przez Prezesa ZUS wskazując na

przerwanie przez ubezpieczoną nauki w Policealnej Szkole Centrum (...) w P. (zaskarżona decyzja z 30 października 2015r. k.495 akt rentowych).

Następnie wobec ustalenia, że po 19 kwietnia 2015r. ubezpieczona nie uczestniczyła w zajęciach w Policealnej Szkole Centrum (...) w P., decyzją z 27 listopada 2015r. organ rentowy zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej za okres od 1 maja 2015r. do 31 sierpnia 2015r. (decyzja z 27 listopada 2015r. k.501 akt rentowych).

Aktualnie ubezpieczona kontynuuje studia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy w Wyższej Inżynierskiej Szkole (...) i Organizacji Pracy w R. podjęte w dniu 1 października 2015r. Obecnie jest studentką II semestru, a przewidywany termin zakończenia tej nauki to 30 czerwca 2018r. (zaświadczenie Wyższej Inżynierskiej Szkoły (...) i Organizacji Pracy w R. k.38 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie U. K. okazało się uzasadnione.

Jak stanowi art.68 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia.

Stosownie do treści art.83 ust.1 tej samej ustawy ubezpieczonym oraz pozostałym po nich członkom rodziny, którzy wskutek szczególnych okoliczności nie spełniają warunków wymaganych w ustawie do uzyskania prawa do emerytury lub renty, nie mogą - ze względu na całkowitą niezdolność do pracy lub wiek - podjąć pracy lub działalności objętej ubezpieczeniem społecznym i nie mają niezbędnych środków utrzymania, Prezes Zakładu może przyznać w drodze wyjątku świadczenia w wysokości nieprzekraczającej odpowiednich świadczeń przewidzianych w ustawie.

Na wstępie warto pochylić się nad zagadnieniem dopuszczalności drogi sądowej w sprawach z odwołania od decyzji o wstrzymaniu wypłaty (odmowy podjęcia dalszej wypłaty) świadczeń przyznawanych w drodze wyjątku na podstawie przywołanego przepisu art.83 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z 9 stycznia 2012r. w sprawie III UK 36/11 (Lex nr 1163926) od takiej decyzji przysługuje odwołanie do sądu ubezpieczeń społecznych.

Przechodząc do rozważań dotyczących niniejszej sprawy, stwierdzić należy, co następuje. Bezsprzeczne było, iż ubezpieczona po dniu 19 kwietnia 2015r. zaprzestała uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych prowadzonych przez Policealną Szkołę Centrum (...) w P.. Konsekwencją powyższego było skreślenie ubezpieczonej z listy słuchaczy tej placówki ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2015r. Z kolei od dnia 1 października 2015r. ubezpieczona podjęła studia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy w Wyższej Inżynierskiej Szkole (...) i Organizacji Pracy w R.. Wynika stąd, iż okres pomiędzy wskazanymi datami był czasem przerwy od nauki ubezpieczonej.

W świetle poczynionych ustaleń decyzję organu rentowego z 30 października 2015r. należy uznać za nieprawidłową. Zarówno bowiem z treści decyzji Prezesa ZUS z 15 listopada 1999r. przyznającej ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej w drodze wyjątku, jak i z treści art.68 ust.1 pkt 2 w zw. z art.83 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie można wyprowadzić wniosku, że przerwanie nauki, w jakimkolwiek jej momencie, powoduje ostateczne ustanie prawa do renty rodzinnej nawet w sytuacji późniejszego wznowienia nauki. Wymieniona decyzja z 17 listopada 1999r. zawiera informację, że „wypłata renty po przekroczeniu 16 roku życia może nastąpić po przedłożeniu do Oddziału ZUS zaświadczenia o kontynuowaniu nauki w szkole i jej programowym ukończeniu, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat”. Natomiast pierwszy z przywołanych przepisów ustawy emerytalnej zawiera zwrot „do ukończenia nauki w szkole, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia”. Ubezpieczona w dniu wydania zaskarżonej decyzji miała 21 lat. Nie budzi przy tym wątpliwości, iż stwierdzenie „ukończenie nauki w szkole” nie jest tożsame z przerwaniem nauki. Ubezpieczona nie zakończyła bowiem definitywnie swojej edukacji, co utożsamiać należy z pojęciem „ukończenia nauki”, lecz jedynie zmieniła kierunek kształcenia

oraz placówkę, w której pobierała naukę. Zauważyć przy tym należy, że prawem osoby uczącej się jest zmiana szkoły i kierunku nauki. Twierdzenie organu rentowego, że przerwanie przez ubezpieczoną nauki w Policealnej Szkole Centrum (...) w P. ostatecznie pozbawiło jej prawa do renty rodzinnej (nawet w sytuacji wznowienia nauki) przyznanej w drodze wyjątku przez Prezesa ZUS w decyzji z 15 listopada 1999r. jest nieuzasadnione, nie wynika bowiem ani z uregulowań ustawy emerytalnej ani z samej decyzji o przyznaniu prawa. Należy przy tym podkreślić, że skarżąca po rozpoczęciu studiów w Wyższej Inżynierskiej Szkole (...) i Organizacji Pracy w R. faktycznie kontynuuje naukę, aktualnie na drugim semestrze, a przewidywany termin ukończenia przez nią studiów to 30 czerwca 2018r. (zaświadczenie Wyższej Inżynierskiej Szkoły (...) i Organizacji Pracy w R. k.38 akt sprawy).

Z tego też względu na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.